

Subsidieregeling Gezond en Actief Leven Akkoord 2024 Haarlemmermeer

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer;

overwegende dat het gemeentebestuur de activiteiten wilt bevorderen die bijdragen aan de doelen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord door het verstrekken van subsidies;

gelet op artikel 2, tweede lid, van de Algemene Subsidieverordening Haarlemmermeer 2017;

besluit vast te stellen Subsidieregeling Gezond en Actief Leven Akkoord 2024 Haarlemmermeer.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

- In deze subsidieregeling wordt verstaan onder:
 - ASV: Algemene subsidieverordening gemeente Haarlemmermeer 2017;
 - GALA: Gezond en Actief Leven akkoord (GALA);
- Voor begrippen die niet zijn genoemd in het eerste lid van dit artikel, geldt de begripsomschrijving zoals opgenomen in de regeling Brede Specifieke Uitkering sport en beweging, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 en de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 1.2 Toepassingsbereik

- Het bepaalde in deze subsidieregeling is alleen van toepassing op de verstrekking van subsidie door het college voor de in deze subsidieregeling genoemde doelen en activiteiten die de uitvoering van het GALA ondersteunen.
- De ASV is van toepassing, tenzij daarvan in deze subsidieregeling uitdrukkelijk wordt afgeweken.

Artikel 1.3 Vorm van de subsidie

- De subsidie betreft een jaarlijkse subsidie als bedoeld in artikel 1 sub n van de ASV.
- In afwijking van artikel 37 lid 1 van de ASV, is geen termijn van toepassing tussen het moment van aanvraag van de subsidie en start van de realisering van voorgenomen activiteiten.

Artikel 1.4 Subsidieplafonds

De volgende subsidie(deel)plafonds zijn van toepassing:

GALA onderdelen	Subsidieplafond per onderdeel
Terugdringen gezondheidsachterstanden	€ 187.232
Mentale gezondheid	€ 23.929
Aanpak overgewicht en obesitas	€ 25.000
Valpreventie	€ 474.124
Versterken sociale basis	€ 241.700
Mantelzorg	€ 93.617
Eén tegen eenzaamheid	€ 93.617
Welzijn op recept	€ 44.870

Artikel 1.5 Regels voor dreigende overschrijding subsidieplafonds

Verlening van subsidie vindt plaats op volgorde van binnenkomst van een aanvraag tot het subsidie(deel)plafond is bereikt. De subsidie(deel)plafonds zijn opgenomen in artikel 1.4.

Artikel 1.6 Niet subsidiabele kosten

De volgende kosten zijn niet subsidiabel:

- kosten waarvoor reeds een specifieke uitkering of een andere financiële bijdrage door de gemeente, het Rijk, Provincie of een andere organisatie is verstrekt;
- kosten van activiteiten waarvoor op grond van de Wet op de omzetbelasting 1968 recht op aftrek van de omzetbelasting bestaat, dan wel recht bestaat op grond van de Wet op het btw-compensatiefonds.

Artikel 1.7 Inwerkingtreding regeling

Deze regeling treedt in werking op de dag na de datum van publicatie op <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/>.

Hoofdstuk 2 Subsidiabele activiteiten

Artikel 2.1 Terugdringen gezondheidsachterstanden

Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die zich richten op het terugdringen van gezondheidsachterstanden in gebieden waar bovengemiddeld veel personen met een gezondheidsachterstand woonachtig te zijn. Het betreft de aandachtsgebieden en mogelijke aandachtsgebieden in Haarlemmermeer als genoemd op pagina 14 van het plan van aanpak GALA. Zie de toelichting van deze regeling voor meer informatie.

Artikel 2.2 Mentale gezondheid

1. Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die bijdragen aan de landelijke aanpak Mentale gezondheid van ons allemaal, die ondersteunen dat:
 - a. het voor inwoners gebruikelijker is om te praten over hun mentale gezondheid of;
 - b. inwoners beter weten waar ze binnen de gemeente laagdrempelige ondersteuning kunnen vinden of;
 - c. inwoners weten welke handvatten er zijn om met hun mentale gezondheid aan de slag te gaan of;
 - d. inwoners laagdrempelige ondersteuning en hulp kunnen krijgen gericht op verbeteren mentale gezondheid of;
 - e. er kansrijke en/of effectieve interventies (uit loketgezondleven.nl) voor mentale gezondheidsbevordering beschikbaar zijn of;
 - f. de mentale gezondheid van inwoners met psychische klachten wordt versterkt.

Artikel 2.3 Aanpak overgewicht en obesitas

Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die zich richten op:

- a. de uitvoering van de ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas, naar voorbeeld van de Handreiking voor zorgverzekeraars en gemeenten bij het Landelijk model ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas.
- b. de inbedding van de Gecombineerde Leefstijl Interventies (GLI)-programma's voor volwassenen in het sociaal domein naar voorbeeld van de Handreiking voor zorgverzekeraars en gemeenten bij de ketenaanpak Gecombineerde leefstijlinterventie (GLI).

Artikel 2.4 Valpreventie

1. Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die zich richten op onderdelen van de ketenaanpak valpreventie die thuishoren in sociaal/publiek domein, te weten:
 - a. het opsporen van ouderen (65+) en het vaststellen van de valrisico van deze groep;
 - b. het equiperen en voorlichten van de mantelzorgers bij het opsporen en ondersteunen van ouderen met een verhoogd valrisico;
 - c. het aanbieden van erkende beweeginterventies zoals op loketgezondleven.nl van het RIVM;
 - d. (doorgeleiding naar) structureel beweegaanbod voor ouderen, volgend op een valpreventieve interventie.

Artikel 2.5 Versterken sociale basis

1. Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die zich richten op:
 - a. het verbeteren van de mogelijkheden voor inwoners om elkaar (laagdrempelig) te ontmoeten, zich te ontplooien (en te ontspannen) en elkaar te helpen en/of;
 - b. het verbeteren van de mogelijkheden voor laagdrempelige ondersteuningsvormen (zoals zelfregie- of zelfhulpgroepen) en voorzieningen in de sociale basis (zonder indicatie) en/of;
 - c. het faciliteren van een sterke lokale sociale basis met een sterke sociale samenhang en laagdrempelige toegankelijke voorzieningen waar mensen op elkaar kunnen terugvallen en meedoen in de samenleving.

Artikel 2.6 Mantelzorg

1. Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die gericht zijn op:
 - a. extra ondersteuning van mantelzorgers en zorgvrijwilligers bij het uitvoeren van hun zorgtaken en/of;

- b. versterking en doorontwikkeling van het respijtzorgaanbod in samenspraak met de mantelzorgers zodat het respijtzorgaanbod beter aansluit op de vraag en behoefte van de mantelzorgers en/of;
- c. toename van het aantal mantelzorgers en zorgvrijwilligers.

Artikel 2.7 Eén tegen eenzaamheid

1. Subsidie wordt verstrekt voor:
 - a. activiteiten gericht op meer bewustwording van eenzaamheid in de samenleving en/of;
 - b. activiteiten waarmee zicht wordt verkregen op de behoeften van de doelgroep van het landelijk actieprogramma Eén tegen eenzaamheid en/of;
 - c. activiteiten waarmee wordt voorzien in de behoeften van de doelgroep van het landelijk actieprogramma Eén tegen eenzaamheid en/of;
 - d. interventies gericht op verschillende soorten eenzaamheid zoals gedefinieerd in het landelijke actieprogramma Eén tegen eenzaamheid, gebaseerd op wetenschappelijke kennis over wat werkt.

Artikel 2.8 Welzijn op recept

Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die zich richten op de uitvoering van de ketenaanpak Welzijn op Recept, naar voorbeeld van Welzijn op Recept: modelovereenkomst en handreiking.

Hoofdstuk 3 Voorwaarden

Artikel 3.1 Aanvraag

1. De aanvrager levert de volgende informatie aan:
 - a. voor welke doelgroepen, wijken en/of kernen en doelen de activiteiten plaatsvinden en welke resultaten beoogd worden;
 - b. met welke partijen wordt samengewerkt;
 - c. hoe bij de activiteiten samenhang in de sociale basis wordt geborgd. De aanvrager licht in dat kader toe dat:
 - a. de activiteiten een aanvulling zijn op het bestaande aanbod van activiteiten in de sociale basis en;
 - b. er verbinding wordt gelegd met bestaande initiatieven.
 - d. hoe de aanvrager de activiteit monitort. Specifiek licht de aanvrager toe hoe activiteiten (output) en maatschappelijke effecten (outcome) gemeten en vastgelegd worden. De monitoring bestaat uit een onderbouwde mix van tellen (kwantitatief, cijfers) en vertellen (kwalitatief, ervaringen).
 - e. Een activiteitenplan met bijbehorende begroting voor de betreffende activiteiten.

Artikel 3.2 Tijdsfad uitvoering activiteiten

De uitvoering van de activiteiten vindt plaats in 2024.

Artikel 3.3 Locatie activiteiten

1. De activiteiten vinden plaats in de gemeente Haarlemmermeer.
2. De activiteiten vinden plaats in een voor iedereen toegankelijke en door de gemeente gesubsidieerde accommodatie in de wijk, zoals dorpshuizen, wijk- en jongerencentra en sport- en cultuurlocaties.
3. In afwijking van het tweede lid is een andersoortige locatie mogelijk als bedoeld in dat lid, voor zover dit vanwege de aard van de activiteit niet mogelijk is en de aanvrager dit voldoende onderbouwd in de subsidieaanvraag.

Artikel 3.4 Eisen uit GALA en Brede Specifieke Uitkering

1. De activiteiten die uit deze subsidieregeling voortkomen zijn zo opgezet dat ze integraal bijdragen aan het behalen van de doelen van specifieke thema's zoals deze in het GALA zijn opgenomen en de doelen van het Haarlemmermeers Sportakkoord II 2023-2026.
2. De aanvraag moet voldoen aan de eisen zoals genoemd in de regeling Brede Specifieke Uitkering en de afspraken die de aanvrager heeft gemaakt met de gemeente over het behalen van de doelen van het GALA. Voor de verschillende onderdelen gelden specifieke eisen.

Artikel 3.5 Deelname aan ketenaanpak

Voor aanvragen in het kader van aanpak overgewicht en obesitas, welzijn op recept of valpreventie, dient de aanvrager deel te nemen aan en zich te houden aan de afspraken van de (nog op te richten) lokale coalitie. Om zo in co-creatie met gemeente en partners de ketenaanpak te kunnen realiseren.

Artikel 3.6 Verantwoording

1. Aanvragers sluiten in het kader van de verantwoording en de te overleggen bescheiden en gegevens aan bij de verplichtingen die de gemeente binnen de Brede SPUK GALA vanuit het Rijk opgelegd heeft gekregen.
2. Aanvragers dienen gegevens aan te leveren ten behoeve van de landelijke monitoring die het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zal uitrollen.
3. In de verantwoording is een paragraaf gewijd aan de monitoring van de activiteit. Hierin is beschreven hoe activiteiten (output) en maatschappelijke effecten (outcome) zijn gemeten en zijn vastgelegd. De monitoring wordt beschreven met een onderbouwde mix van tellen (kwantitatief, cijfers) en vertellen (kwalitatief, ervaringen). De resultaten van de monitoring dient de aanvrager met de gemeente te delen.
4. De subsidieontvanger geeft aan hoe invulling is gegeven aan de doorontwikkeling van de integrale aanpak om gezondheidsachterstanden te verminderen en positieve gezondheid te bevorderen in de gemeente Haarlemmermeer.

Toelichting

Doel van de subsidieregeling

Deze subsidieregeling beoogt initiatieven te stimuleren en te faciliteren die bijdragen aan de doelen zoals opgenomen in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Haarlemmermeers Sportakkoord II 2023-2026 (Sportakkoord). Het GALA en het Sportakkoord richten zich op het terugdringen van gezondheidsachterstanden, door het versterken van sport en beweging, voeding, cultuur, een gezonde leefomgeving en de sociale basis. Beoogd wordt dat inwoners langer zelfstandig en gezond kunnen leven, werken, wonen en opgroeien in een gezonde leefomgeving, met extra aandacht voor inwoners in een kwetsbare situatie.

Het GALA bestaat uit verschillende onderdelen. De financiële middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld verschillen per onderdeel, alsmede de door het Rijk verwachte resultaten. Deze verdeelregel is daarom eveneens opgebouwd uit onderdelen, te weten:

- a. terugdringen gezondheidsachterstanden;
- b. mentale gezondheid;
- c. aanpak overgewicht en obesitas;
- d. valpreventie;
- e. versterken sociale basis;
- f. mantelzorg;
- g. één tegen eenzaamheid;
- h. welzijn op recept.

Per onderdeel verschillen de gestelde subsidieplafonds en subsidiabele activiteiten. Deze zijn weergegeven in de regeling.

Uitgangspunten

Bij deze regeling wordt aangesloten bij de uitgangspunten en voorwaarden van het GALA en bijbehorende Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis 2023-2026 (brede SPUK). Er wordt dus beoordeeld of de activiteiten binnen de beleidskaders van het GALA passen en bijbehorende brede SPUK. Daarnaast zijn in deze regeling nadere voorwaarden gesteld, waarmee zodanig richting wordt gegeven aan activiteiten dat deze aansluiten bij de lokale invulling van de opgaven in het kader van het GALA.

Aandachtsgebieden (en toelichting artikel 2.1)

Haarlemmermeer is een uitgestrekt gebied, bestaande uit 31 kernen. Wanneer we inzoomen op wijken en kernen zien we dat inwoners in bepaalde kernen en wijken een slechtere (positieve) gezondheid rapporteren en meer lichamelijke en mentale gezondheidsklachten ervaren. Op basis van deze lokale verschillen hebben we gekozen voor twee kernen die we extra aandacht willen geven bij de uitvoering van het GALA. Het gaat hier om een aantal wijken in Hoofddorp en Nieuw-Vennep, waar inwoners te maken hebben met multiproblematiek en bovengemiddelde gezondheidsachterstand. Daarnaast geven we extra aandacht aan een aantal kleine kernen in Haarlemmermeer.

Hieronder hebben we gebiedsgericht de belangrijkste informatie gebundeld:

Aandachtsgebieden in Hoofddorp zijn:

- Graan voor Visch: in deze wijk wonen veel kinderen en jongeren (42%), er zijn veel sociale huurwoningen, financiële kwetsbaarheid (9% van huishoudens op of onder bestaansminimum), een snelle doorstroom van bewoners remt vergrijzing, maar alleenstaande ouderen vragen aandacht. De kinderen en jongeren hebben daarnaast weinig te doen en genieten door de lage Sociaal Economische Status (SES) minder kansen en begeleiding dan jongeren uit andere kernen.
- Overbos: veel financiële kwetsbaarheid en vergrijzing, relatief groot aantal mensen met een zwak sociaal netwerk.
- Bornholm (West): veel financiële kwetsbaarheid en vergrijzing, laag percentage vrijwilligers en veel mensen met een relatief zwak sociaal netwerk.
- Pax: Hoewel het gemiddelde inkomensniveau hoog is zijn er ook veel arme huishoudens. De wijk is gebouwd in de jaren '70 en kent nog veel oorspronkelijke bewoners. De wijk vergrijst daardoor harder dan andere wijken en er wonen meer alleenstaande ouderen. Maar in Pax zijn er goede voorwaarden voor hulp en ondersteuning omdat er rijke huishoudens, gepensioneerden met tijd en gezinnen met kinderen wonen die kunnen omkijken naar kwetsbare wijkgenoten.
- Centrumgebied: veel alleenstaanden (40%) en ouderen (20%).
- Toolenburg: veel vergrijzing in de oudere buurten en relatief groot aandeel met een zwak sociaal netwerk.

Aandachtsgebied(en) in Nieuw-Vennep zijn:

- Nieuw-Vennep-Gestewoud: in dit gebied is het aandeel kinderen tot 12 jaar groter dan in overige wijken in Nieuw-Vennep. In heel Nieuw-Vennep neemt vergrijzing toe: het aantal 75-plussers neemt richting 2030 met een derde toe. Dit heeft gevolgen voor de behoefte aan woonvoorzieningen en het zorgaanbod voor ouderen in Nieuw-Vennep.
- Flexwoningen: twee locaties in Nieuw-Vennep zijn aangewezen voor flexwoningen: Oosterdreef en Sarabande. De flexwoningen zijn bedoeld voor spoedzoekers, starters, jongeren (23+) en vergunninghouders. Deze doelgroep heeft ondersteuning en begeleiding om het sociaal leven weer op te pakken en actief deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Met betrekking tot de kernen zijn er eveneens een paar aandachtsgebieden:

- Badhoevedorp (13.450 inwoners): deze kern groeit en is uitermate levensvatbaar met nieuwe wijken en bouwplannen. In veel van de kernen is er sprake van vergrijzing zoals in Zwanenburg, Rijsenhout, Buitenkaag, Abbenes, Cruquius en Lisserbroek;
- In Rijsenhout en in mindere mate in Lisserbroek, Zwanenburg en Abbenes is het percentage sociale huurwoningen wat hoger en de gemiddelde WOZ-waarde en gemiddeld inkomen lager dan gemiddeld in Haarlemmermeer.

Naast de elf aandachtsgebieden die wij prioriteren op basis van de opgedane data zijn er vier mogelijke aandachtsgebieden. Uit de cijfers blijkt dat in deze gebieden het aantal inwoners is toegenomen. Deze wijken en kernen zijn gegroeid en dit betekent dat ook de maatschappelijke opgave is gegroeid. Het is belangrijk dat ook voor deze inwoners er voldoende voorzieningen zijn voor sporten en bewegen, ontmoeten en recreatie (sociale basis) om een gezonde leefstijl te bevorderen en gezondheidsachterstanden te voorkomen.

Gebiedsindeling (6)	Aandachtsgebieden (11)	Mogelijke aandachtsgebieden (4)
Hoofddorp Centrum	<ul style="list-style-type: none"> • Graan voor Visch 	<ul style="list-style-type: none"> • Centrum
Hoofddorp Zuid-West	<ul style="list-style-type: none"> • Overbos • Toolenburg 	<ul style="list-style-type: none"> • Floriande
Nieuw-Vennep	<ul style="list-style-type: none"> • Linqenda • Centrum 	<ul style="list-style-type: none"> • Getsewoud
Haarlemmermeer-Noord	<ul style="list-style-type: none"> • Zwanenburg • Lijnden/Boesingheliede 	<ul style="list-style-type: none"> • Badhoevedorp
Haarlemmermeer-West	<ul style="list-style-type: none"> • Lisserbroek • Cruquius 	-
Haarlemmermeer-Zuid-Oost	<ul style="list-style-type: none"> • Rijsenhout • Abbenes/Buitenkaag 	-

Verlening en vaststelling

De subsidie wordt vastgesteld op basis van de activiteiten en de daadwerkelijk gemaakte kosten. Als er minder activiteiten plaatsvinden dan aangegeven in het activiteitenplan kan de subsidie lager vastgesteld worden.

Belangrijke beleidsnota's en programma's

Onderstaande beleidsnota's en programma's verschaffen inzicht in de achtergrond van deze regeling en de ambities die de gemeente Haarlemmermeer in dit kader nastreeft.

- Gezond en Actief Leven Akkoord (<https://open.overheid.nl/documenten/ronl-e8e739b2e77bf92b7bfed78d4569ae4ecbce8dac/pdf>)
- Plan van aanpak GALA
- Hoofdlijnen Sportakkoord II: Sport Versterkt ([Hoofdlijnen Sportakkoord II: Sport versterkt | Rapport | Rijksoverheid.nl](#))
- Integraal Zorgakkoord: Samen werken aan gezonde zorg ([Integraal Zorgakkoord: 'Samen werken aan gezonde zorg' | Rapport | Rijksoverheid.nl](#))
- WOZO: Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) ([Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen \(WOZO\) | Rapport | Rijksoverheid.nl](#))
- Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis 2023-2026 ([stcrt-2023-4245.pdf \(officielebekendmakingen.nl\)](#))
- Meedoen mogelijk maken in Haarlemmermeer, Algemeen beleidskader sociaal domein (2023.7532520)
- Haarlemmermeers Sportakkoord II 2023-2026 (8240229)
- Haarlemmermeer met sport en bewegen positief gezond - Sport- en Beweegvisie Haarlemmermeer 2019-2029 (2019.0036310)
- Gezond & Meer Lokaal Preventieakkoord Haarlemmermeer 2021-2024
- Visie Wonen met zorg 2030 (2017.0026227)
- Samen sterk en in balans, visie informele zorg en vrijwillige inzet (2020.0001281)
- Jong in Haarlemmermeer 2020-2024 (2020.0003103)